

**GHID PRIVIND SETAREA FUNCȚIEI DE MANAGEMENT AL RISCULUI ÎN
CADRUL**

SOCIETĂȚII PE ACȚIUNI „ENERGOCOM”

Funcția	Președintele Consiliului de administrare al S.A.Energocom
Nume/Prenume	<i>Malanciu Teina</i>
Semnătura	<i>Teina</i>
Data	<i>24.03.2023</i>

Ediția: 1/2023

Ex. Nr. 1

Revizia: N/A

CUPRINS:

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE.....	3
CAPITOLUL II. PRINCIPIILE CE GUVERNEAZĂ FUNCȚIA DE MANAGEMENT AL RISULUI.....	4
CAPITOLUL III. FUNCȚIA DE MANAGEMENT AL RISULUI.....	5
CAPITOLUL IV. SARCINILE DE BAZĂ ALE FUNCȚIEI DE MANAGEMENT AL RISULUI.....	7
CAPITOLUL V. DISPOZIȚII FINALE.....	8

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Ghidul privind setarea Funcției de Management al Riscului (*în continuare – Ghid*) stabilește normele referitoare la sarcinile și responsabilitățile Funcției de management al riscului în cadrul S.A. „Energocom” (*în continuare – Societate*).
2. Managementul riscurilor reprezintă un proces complex de identificare, analiză și răspuns la posibile riscuri ale Societății, printr-o abordare documentată, care utilizează resurse materiale, financiare și umane pentru atingerea obiectivelor, vizând reducerea expunerii la pierderi a acestora.
3. Misiunea pe linie de management al riscului în cadrul Societății în contextul prezentului Ghid, constă în faptul că Funcția de management al riscului trebuie să pornească de la obiectivele organizaționale (strategice și operaționale) și să faciliteze înțelegerea riscurilor și oportunităților care pot deriva din activitatea Societății, precum și să contribuie la dezvoltarea și îmbunătățirea activităților specifice Societății, astfel încât riscurile să fie gestionate într-o manieră eficientă și eficace.
4. Implementarea Funcției de management al riscurilor în cadrul Societății, se realizează printr-un flux continuu, care constituie o parte integrantă a activității curente, printr-un proces sistematic ce privește optimizarea resurselor, în concordanță cu obiectivele entității, și prin includerea aspectelor de tratare a riscului în practicile de management și luarea deciziilor pe parcursul întregului ciclu de viață al activităților realizate de Societate.
5. Titularul funcției de manager de risc are obligația de a analiza sistematic activitatea Societății. Identifică potențialele riscuri, care pot afecta reputația, siguranța, securitatea, sustenabilitatea financiară și existența Societății. Efectuează o evaluare a riscurilor și vine cu politici și recomandări pentru a evita amenințările, a reduce sau transfera riscurile și/sau reduce efectele celor care sunt în esență inevitabile.
6. Prezentul Ghid este obligatoriu pentru persoana care ocupă funcția de Manager de risc și părțile implicate în realizarea activităților stabilite în Procedura de management al riscului.
7. Termenii și noțiunile utilizate în prezentul Ghid se definesc după cum urmează:
 - Managementul riscurilor** – procesul care vizează identificarea, evaluarea, gestionarea (inclusiv tratarea) și constituirea unui plan de măsuri de atenuare a riscurilor, revizuirea periodică, monitorizarea și stabilirea responsabilităților.
 - Evenimentul** - prezintă un incident care poate afecta prin impact activitatea Societății, prin probabilitatea de apariție și prin efectul produs.
 - Impactul** - reprezintă ~~Reprezintă~~ consecința / efectele generate asupra rezultatelor (obiectivelor), dacă riscul s-ar materializa. Dacă riscul este o amenințare, consecința

asupra rezultatelor este negativă, iar dacă riscul este o oportunitate, consecința este pozitivă.

Risc – o situație, un eveniment, care nu a apărut încă, dar care poate să apară în viitor, caz în care, obținerea rezultatelor, în prealabil fixate, este amenințată sau potențată. Astfel, riscul poate reprezenta fie o amenințare, fie o oportunitate și trebuie abordat ca fiind o combinație între probabilitate și impact.

Risc inerent – riscul privind îndeplinirea obiectivelor, în absența oricărei acțiuni pe care ar putea-o lua conducerea, pentru a reduce fie probabilitatea fie impactul acestuia.

Risc operațional – risc care poate afecta capacitatea unui compartiment de a-și atinge obiectivele specifice.

Risc rezidual - riscul privind îndeplinirea obiectivelor, care rămâne după stabilirea și implementarea răspunsului la risc.

Risc semnificativ / strategic / ridicat – risc major, reprezentativ care poate afecta capacitatea Societății, de a-și atinge obiectivele; risc care ar putea avea un impact și o probabilitate ridicată de manifestare și care vizează Societatea în întregime ei.

Identificarea riscului - reprezintă capacitatea Funcției de management al riscului de a detecta evenimentele pozitive și negative, care pot prejudicia sau aduce beneficii Societății.

Evaluarea riscului – prezintă evaluarea impactului materializării riscului, în combinație cu evaluarea probabilității de materializare a riscului. Evaluarea riscului o reprezintă valoarea expunerii la risc.

Expunere la risc – reprezintă consecințele, ca o combinație de probabilitate și impact, pe care le poate resimți o entitate publică în raport cu obiectivele prestabilite, în cazul în care riscul se materializează.

Gestionarea riscului – Măsurile întreprinse pentru diminuarea probabilității (posibilității) de apariție a riscului sau/și de diminuare a consecințelor (impactului) asupra rezultatelor (obiectivelor), dacă riscul s-ar materializa. Gestionarea riscului reprezintă diminuarea expunerii la risc, dacă acesta este o amenințare.

Responsabili de risc – sunt responsabilii de proces / managerii de subdiviziuni din cadrul Societății.

8. Funcția de management al riscului în cadrul Societății este asociată direct cu activitatea de control intern, deoarece, prin măsurile luate, se asigură, în mod rezonabil, un cadru funcțional ce permite Societății să își atingă obiectivele.

9. Controlul intern în scopul asigurării unui management al riscului, trebuie să cuprindă ansamblul formelor de control exercitate la nivelul Societății, inclusiv auditul intern, stabilite de conducere în concordanță cu obiectivele acesteia și cu reglementările legale, în vederea asigurării administrării fondurilor în mod economic, eficient și eficace; acesta include, de asemenea, structurile organizatorice, metodele și procedurile.

CAPITOLUL II. PRINCIPIILE CE GUVERNEAZĂ FUNCȚIA DE MANAGEMENT AL RISULUI

10. Funcția de Management al riscului se bazează pe următoarele principii:
- a) obligativitate;
 - b) abordare formală, structurată și sistematizată;
 - c) acoperirea tuturor activităților Societății, pe întregul lor ciclu de viață;
 - d) integrarea cu managementul Societății;
 - e) continuitate.
11. Activitatea de management al riscului în cadrul Societății presupune că aceasta:
- este parte integrantă în toate procesele organizaționale;
 - este parte integrantă a procesului decizional;
 - abordează în mod explicit incertitudinea;
 - este sistematic structurată și oportună;
 - se bazează pe cele mai bune informații disponibile;
 - este personalizat;
 - ia în considerație factorii umani și culturali;
 - este transparentă și participativă;
 - este dinamic, interactiv și răspunde la schimbare;
 - facilitează îmbunătățirea continuă a activității Societății;
 - crează condiții de protecție a activității Societății și valorii acesteia.
12. Unul din cele mai importante aspecte ale Funcției de Management al riscului îl reprezintă integrarea și includerea intereselor și valorilor publice, realizarea unei medieri a grupurilor de interese, stabilirea criteriilor specifice de evaluare a strategiilor prioritare.

CAPITOLUL III. FUNCȚIA DE MANAGEMENT AL RISULUI

13. Funcția de Management al riscurilor poate funcționa doar dacă beneficiază de susținerea conducerii. Prin aprobarea acestui Ghid, Directorul General și Consiliul societății împuternicește Funcția de Managementul riscurilor să desfășoare activități care vizează identificarea, evaluarea, gestionarea (inclusiv tratarea) și constituirea unui plan de măsuri de atenuare a riscurilor, revizuirea periodică, monitorizarea și stabilirea responsabilităților la nivelul societății.
14. Managerul Societății, managerii operaționali și Consiliul societății stabilesc strategia de managementul riscurilor pe baza căreia identifică, înregistrează, evaluează, controlează, monitorizează și raportează sistematic riscurile care pot afecta atingerea obiectivelor.
15. Rolul de bază pentru îndeplinirea tuturor responsabilităților legate de Funcția managementul riscului în cadrul Societății, revine Managerului de risc, cu suport din

partea managementului superior al Societății. Managerul de risc este numit în funcție de Directorul General.

16. Scopul Funcției Managementul riscurilor este de a sprijini conducerea și Consiliul societății în identificarea și managementul riscurilor la care este expusă societatea.

17. Funcția Managementul riscului face parte din cea de-a doua linie, a modelului „Celor trei linii”, dezvoltat de Institutul Auditorilor Interni („Institute of Internal Auditors”), care are rolul de a sprijini Societatea în identificarea proceselor și a subdiviziunilor care joacă un rol important în realizarea obiectivelor societății, și de a facilita crearea unui cadru eficient de guvernanta și management al riscurilor.

18. În ceea ce privește Funcția Managementul riscului, aceasta poate interveni direct în dezvoltarea și actualizarea controalelor interne, a sistemelor de management ale riscului, a respectării cerințelor legale, a conduitei etice etc.

19. Funcția Managementul riscului contribuie la protejarea societății împotriva riscurilor, având rolul de a le identifica și gestiona, astfel încât societatea să își atingă obiectivele.

20. Funcția Managementul Riscului monitorizează activitățile celorlalte subdiviziuni, în ceea ce privește acțiunile de management ale riscului, și analizează informațiile de risc primite de la acestea.

21. Principalele responsabilități ale Funcției Managementul riscului sunt:

- a) dezvoltarea și implementarea unei abordări metodologice pentru managementul riscului;
- b) coordonarea activităților societății în ceea ce privește zona de management a riscului;
- c) oferirea de consiliere și sprijin celorlalte subdiviziuni, în legătură cu aspecte legate de managementul riscului;
- d) susținerea de cursuri pentru instruirea tuturor angajaților, pentru zona de management a riscului;
- e) monitorizarea implementării planului de acțiuni pentru gestionarea riscurilor, de către celelalte subdiviziuni;
- f) dezvoltarea și implementarea măsurilor pentru îmbunătățirea sistemului de gestionare al riscurilor etc.

22. Evaluarea riscurilor organizaționale poate lua diferite forme. Cu toate acestea, este de o importanță vitală ca acestea să coordoneze eforturile și să includă informații din partea mediului operațional, responsabililor de riscuri, Managerului de risc și responsabilul de audit intern și conformitate în cadrul organizației.

23. **Managerul de risc** raportează direct către Directorul General și către Consiliul societății, iar principalele responsabilități constau în:
- a) acordarea de asistență conducerii și responsabililor de risc în timpul procesului de evaluare a riscurilor;
 - b) monitorizarea identificării și finalizării evaluării riscurilor;
 - c) coordonarea pregătirii matricei de riscuri pentru a identifica și monitoriza expunerile la risc și a identifica măsurile de reducere a riscurilor;
 - d) actualizarea evaluărilor de risc atunci când apar modificări semnificative la nivelul societății;
 - e) revizuirea tranzacțiilor strategice și a noilor inițiative pentru a evalua expunerea la risc;
 - f) monitorizarea implementării adecvate a măsurilor de diminuare a riscurilor;
 - g) monitorizarea raportării riscurilor;
 - h) pregătirea de rapoarte periodice cu privire la riscuri pentru conducerea executivă, Comitetul de Audit și Consiliul societății;
 - i) considerarea în mod proactiv a riscurilor emergente din industrie;
 - j) dacă se consideră relevant, testarea caracterului adecvat al polițelor de asigurare ca măsuri de protecție și acoperirea polițelor de asigurare;
 - k) dezvoltarea proceselor de răspuns la risc, incluzând programe în caz de urgență și continuitate a activității;
 - l) promovarea conștientizării riscurilor și a culturii de risc în cadrul Societății, prin organizarea diferitelor cursuri de instruire.
24. Responsabilitățile **responsabililor de risc** sunt:
- a) evaluarea riscurilor cel puțin anual (mai frecvent dacă apar modificări semnificative la nivelul Societății);
 - b) raportarea privind situația principalelor riscuri și a stadiului implementării măsurilor de reducere a riscurilor;
 - c) monitorizarea și raportarea indicatorilor cheie de risc;
 - d) monitorizarea riscurilor emergente.
25. **Comitetul de audit** la rândul său asigură activitatea de monitorizare a eficienței sistemului de control intern, a auditului intern și a sistemului de management al riscurilor la nivel de Societate cât și la nivel de subdiviziuni auditate.

CAPITOLUL IV. SARCINILE DE BAZĂ ALE FUNCȚIEI DE MANAGEMENT AL RISULUI

26. Funcția Managementul riscului oferă suport managementului superior al Societății, responsabililor de risc și Funcției de Audit Intern în realizarea următoarelor activități:

Definirea contextului de afaceri:

- Identificarea funcțiilor și proceselor care urmează să fie revizuite și evaluate;
- Identificarea contactelor cheie și a responsabililor de riscuri;
- Obținerea unei înțelegeri asupra proceselor cheie și a contextului de afaceri în care sunt efectuate și conduse aceste procese;
- Pregătirea pentru a realiza identificarea și evaluarea riscurilor.

Identificarea, evaluarea și cuantificarea riscurilor cheie

- Desfășurarea de interviuri structurate individuale / de grup și / sau grupuri de lucru mici pentru a identifica riscurile cheie în procesele identificate în Pasul # 1;
- Identificarea riscurilor în procesele de afaceri;
- Aplicarea metodologiei standard pentru a evalua riscurile identificate în termeni de probabilitate și impact;
- Analiza rezultatelor evaluării riscurilor împreună cu responsabilii de riscuri și alte părți interesate;
- Clasificarea riscurilor în funcție de nivelul de risc.

Efectuarea evaluărilor de riscuri de la risc inerent la risc rezidual

- Evaluarea riscurilor și a controalelor aferente, pentru fiecare proces în parte;
- Identificarea controalelor cheie și a măsurilor de reducere a riscurilor identificate;
- Evaluarea și testarea eficacității controalelor și a măsurilor de diminuare a riscurilor
- Evaluarea riscului rezidual;
- Cuantificarea și clasificarea riscului rezidual;
- Agregarea riscului rezidual;
- Dezvoltarea matricei de riscuri pentru a identifica și monitoriza expunerile la risc și a identifica măsurile de reducere a riscurilor;

Îmbunătățirea proceselor de management și control al riscurilor

- Dezvoltarea proceselor de răspuns la risc, incluzând programe în caz de urgență și continuitate a activității;
- Evaluarea controalelor și a riscurilor identificate în cadrul fiecărui proces;
- Identificarea și recomandarea pașilor de urmat pentru a reduce riscurile, pentru a îmbunătăți procesele de management al riscurilor, controalele și activitățile;
- Remedierea deficiențelor de control identificate.

Monitorizarea și raportarea riscurilor cheie

- Identificarea riscurilor care necesită monitorizare;

- Dezvoltarea și monitorizarea indicatorilor (indicatorilor cheie de risc) și a standardelor de risc;
- Elaborarea și pregătirea rapoartelor standard și ad-hoc pentru a fi transmise conducerii executive, Consiliului societății, Comitetului de Audit, în conformitate cu procedurile convenite, ghidurile și protocoalele de escaladare;
- Dacă se consideră relevant, testarea caracterului adecvat al polițelor de asigurare ca măsuri de protecție și acoperirea polițelor de asigurare;
- Revizuirea tranzacțiilor strategice și a noilor inițiative pentru a evalua expunerea la risc;
- Promovarea conștientizării riscurilor și a culturii de risc în cadrul Societății, prin organizarea diferitelor cursuri de instruire.

CAPITOLUL V. DISPOZIȚII FINALE

27. Presentul Ghid se aduce la cunoștința salariaților sub semnătură, prin grija angajatorului și produce efectele față de salariați din momentul aducerii la cunoștință.
28. Presentul Ghid se aprobă de Directorului General și / sau Consiliul societății.
29. Prevederile prezentului Ghid se aplică începând cu data adoptării.

**Lista de distribuire a Ordinului nr. 31 din 24.03 2023
privind luarea la cunoștință de prevederile Ghidului privind setarea Funcției de
Management al Riscului**

Nr. d/o	N.P.	Funcția	Semnătura	Data
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				

**FUNCȚIEIA DE MANAGEMENT AL
RISULUI**

IDNO 1004600074938, Republica Moldova, MD-2012, mun.
Chișinău, str. Vasile Alecsandri 78

14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
38.				
39.				
40.				
41.				
42.				
43.				
44.				
45.				
46.				
47.				
48.				
49.				